

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana.

Vse leta 1.40
Pol leta 0.20
Četrt leta 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „*publincal*“ se plačuje za navadno tiskopisno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „*treh kron*“, na starem trgu in v nanski ulici ter v Trstu, via Caserma, 3.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soča“ v Gorici v Via Ascoli 8, I., naročnina pa opravištvu „Soča“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri opravištvu.

O volitvah.

Na Goriškem se bodo vršile volitve v deželni zbor ta mesec, ki pride; prvotne volitve bodo po nekaterih občinah morebiti še prej. „Soča“ je kazala na volitve, ki so sedaj razpisane, že pred dolgim časom, ker večkrat se je bila raznesla govorica, da volitve so blizu, in ker se je bilo bati, da med razpisem in volitvami ne bo toliko časa, da bi se mogli rodoljubi o vsem pogovoriti.

„Soča“ se je izrekla pri več prilikah za to, da naj si izberejo volilci razumne poslance, ki bodo znali zagovarjati narodove pravice in ki bodo znali iskati pomoči raznim potrebam, ki se nahajajo v deželi. Načelo, ki je bilo postavljeno pred nekaj leti, češ da kmet mora zastopati kmet, posestnika posestnik, meščana meščan, ni povsem pravo, ampak dodati se mu mora pogoj: ako more, ako je za to, ako je sposoben. Iz tega, da je kdo kmet, ne sledi, da zna najbolje kmeta zdraviti. Kmet in posestnik čutita, da trpita, in vidita rano, ki ju skeli, pa ne vesta vselej, kod prihaja rana in kako se da ozdravit. Ako se dobijo kmetje in posestniki, ki to razumejo, dobro, naj se volijo za poslance, pa naj se ne volijo zavoljo tega, ker so kmetje ali posestniki, ampak zato, ker so razumni. Če pa med kmeti in posestniki se ne dobi zadosti takih, ki so za poslance sposobni, naj se nikdo ne boji narodnih mož iz drugih stanov, o katerih se ve, da poznajo naroda bede in težave, o katerih jo vsakdo prepričan, da imajo dobro srce, duševno moč in resnično voljo pomagati ljudstvu po danh okoliščinah. Sploh naj se pri volitvah ne gleda na stan, ampak na sposobnost.

Deželni poslanec mora biti dalje neodvisen. — Kaj nam pomaga omikan in učen poslanec, ki je študiral na Dunaji, ali pa prebrisan in mogočen poslanec, ki ima pol Krasa ali celo Tolmiansko pod svojimi petami, ako pa nima samostalnega glasu, ako mora za vsako malenkost teči v Trst, da popraša, kako mu je glasovati? Bolje, da smo brez poslancev, kakor da bi take imeli. Kdor hoče biti naš poslanec, naj pred vsakim glasovanjem praša, kako bi narod glasoval, ako bi bil pričujoč, ne pa kako želijo tisti, ki so čez poštejin čez tobak, ali ki imajo vplivno besedo, kadar se komu odpisuje dolg. Poštarjev torej, tobakarjev in takih, katerim je država veliko dolga od-

pisala, ne voliti, ker oni so v vednem strahu, da zgubijo svojo kupčijo, ako se vladi zamerijo, zato nikoli mirno ne glasujejo. Ni se jim čuditi: od vlade živijo in vladi skušajo ustreči, ako hočejo trdni ostati v svojih podjetjih.

Nekateri so odvisni iz častilakomnosti. Prijaznost kakega tržaškega gospoda jim je čez vse; da si to ohranijo, podeljujejo častno občanstvo našim nasprotnikom, vpeljujejo nemški jezik v enorazredne ljudske šole in so pripravljani tudi svoj glas prodati, samo da jih tržaško solnce prijazno obseva. Takih mož ne v zbor. Tako tudi uradnikov ne, ker so odvisni od svojih predstojnikov; celo sodnijski uradniki imajo svoje težave, ako se v zboru za narod pogajajo, posebno ako so še mladi in zmožni, da bi više prišli. Take je bolje pustiti na njih mestu. V uradnji naj nam slovensko pišejo in nam bodo več koristili, ko v deželnem zboru.

Deželni poslanec naj bo značajan mož, naj ima dobra in stanovitna načela, po katerih naj se ravna, naj ne premenjuje svojega prepričanja vsako uro, naj ne obrača plašča po vetru. Kdor hoče biti značajan, mora skrbeti najprej, da je neodvisen. Z odvisnostjo se značajnost ne more dolgo družiti; ko pride čas skušnje, značajnost zgine in ostane odvisnost, ali pa se značajnost pokaže v lepem svitu in odvisnost zgine s tem, da takega zapodijo iz službe, kakor se je bilo zgodilo dr. Abramcu, vrlemu kraškemu poslancu. Še en tak značaj naj pošljejo Kraševci v deželni zbor, kakoršen je dr. Abram, potem bodo izvrstno zastopali. Ali tak značaj bodo zastopali iskali pri možeh, ki se vedno sučejo v nekih tržaških dvoranah in sobah (antichambre).

Glavna skrb bodi vsem rodoljubom, da dobimo zmožne in značajne poslance v deželni zbor. Slovenci si ne morejo bolje škodovati, ko s tem, da pošljejo v deželno hišo take zastopnike, katerim se Italijani morajo smejati, ali kateri so mazičljivi s tržaškim oljem. Prvi delajo goriške Slovence smešne, drugi nam pa še Gorico vzaamejo in jo popeljejo v Trst svojemu gospodu. Torej nobenega tobakarja v deželni zbor! — tudi ko bi bil tobakar predsednik okrajnega cestnega odbora, ne, in tudi ko bi včasih kak kos ceste popravil, tudi ne. Taki možje so v službi! — niso za nas.

Dopisi.

Iz renške okolice, 21. maja.—Pretečeni binokostni ponedeljek bil sem na bližnjem in sosednjem Gradišči, kjer je vsako leto na ta praznik velik cerkven shod. Zares krasen dan, kakoršnih smo imeli malo letošnjo pomlad, privabil je bil v vas, znamenito po lepej legi, mnogo ljudstva, največ iz njene okolice. Mladi svet je pa, menim tudi radi plesa ti — ja prišel v mnogem številu, kojega so bili napravili gradiški fantje na javnem prostoru. O slednjem mi je spregovoriti nekaj besedij.

Ni mi namen govoriti o jako slabem vplivu javnega plesa na uravi dotičnega kraja, tudi nočem preiskovati ali je bil preje omenjeni vmesten o tako velicem svetku — le nekaj prav stvarnega mi je omeniti, kar sem bil brzo zapazil. Ko namreč dojdem do plesišča, pogledam na vhod, kjer je bilo nekaj napisanega. Preborem pazljivo in svojim očem nisem verjel, ali je istina. Da, gola resnica je bila, in ako bi gledal vedno, vlaški napis nad vhodom bi se ne bil ganil iz svojega mesta. Ingresso al ballo (!) tako je stalo tam gori na deski. Bil sem osupnjen. Ko bi ne slišal milih glasov maternega jezika, menil bi bil, da sem med samimi Vlahi. Ali to ni vse? Gradiški fantje so dosledni, če tudi le v slabem, in to se jim mora pustiti. Ker bi bilo nečestno, ako bi bila samo ena reč narobe, moralo je biti tudi drugo po nerodnem kopitu. Radi tega so bili plesni listki vlaški (gran festa da ballo) in godbo, katera je sviralala pri plesu, najeli so pošteniaki iz Gorice. Tako je bilo res trojno dovršeno. Sedaj pa nekoliko opazk! Radoveden sem, kdo je navdihnil gradiške fante, da so naredili, sinovi slovenske matere, napis in listke v vlaškem jeziku? Ali niso pomislili, da si bijejo s tem ravnanjem s pestjo v obraz? Vsak moder človek časti svoj materni jezik, ter mu daja svojo veljavo, katera mu gre, tudi javno. Ali so tedaj omenjeni fantje tako malo svesti si svoje narodnosti in veljave, da se zaničujejo sami sebe? Kdor se pa zaničuje sam, je podlaga tujčevi peti.

Neumljivo mi je tudi, čemu se je godba najela iz Gorice. Ali nima Gradišče domačih in bližnje Pervanine izvrstno izvežbanih godcev, kateri so dobro poznani povsodi? Ako so veterani zadovoljni s pervashiimi godci v vsacem obzira, bi lahko tudi gradi-

LISTEK.

Večglasno petje v cerkvi.

(Po Stehle-tovih „Chorphotographien“
Št. Suligoy.)

Najstarejše cerkveno petje je koral, tudi gregorijanski koral imenovano, ker ga je sv. Gregor papež posebno gojil in popolnil. Še le kasneje se je začelo večglasno petje razvijati, od začetka skromno, potem čedalje popolneje. Ker je večglasno petje pogosto meje dostojnosti prestopilo, bila je cerkev že namenjena, da bi ga popolnoma odpravila ter da bi izključljivo le enoglasni koral razglasila za cerkveno petje. Ali neumrljivi Giovanni Pierluigi, tudi Palestrina imenovan, reši s svojo po celem svetu občudovano „Missa Papae Marcelli“ večglasno petje. Od tistega časa živa večglasno petje pravico posnovljenca, med tem ko je koral pravo cerkveno dete.

Kakor smo pri koralu razločevali med pravim, čistim koralom in med harmonizovanim, kateri spada prav za prav že v ta oddelek, tako razločujemo tudi večglasno na dve vrsti. Eno imenujejo učeni homofonno, drugo pa polifonno petje; bolj po domače bi se tudi reklo petje s prosto melodijo in z mnogozvezno melodijo (ali harmonijo).

Ako ima ktera skladba svojo moč v enem glasu ter so ostali glasovi temu podrejeni, nekako kakor „peto kolo“, imamo pred seboj navadno melodično ali

homofonno petje. Ko pa je skladba tako umetno sestavljena, da nima en glas poglobitve role, ampak da imajo vsi glasovi enako veljavo in da poje vsak glas svojo melodijo, pa tako da se vsi glasovi lepo vjemajo (harmonija), tedaj imamo polifonno petje.

V tej stroki glasbe je prvi umetnik že prej imenovani Palestrina, po katerem se ta glasba navadno imenuje „Palestrinov način“. Ni ga pravega glasbarja, kateri ne bi tega načina poznal in občudoval. Še dandanes, 288 let po umetnikovej smrti, se pojejo njegova dela po prvih stolnicah katoliške cerkve, in celo po protestantskih cerkvah, dasi je le katoliške tekste komponiral. Pripoveduje se, da so Palestrino nekdanj prašali, kako mu je bilo mogoče te čarobne melodije, to vzvišeno nebeško petje izumiti. „To mi ni bilo težavno“, je odgovoril „angelji so mi to dostikrat prepevali“. In res, kdor pozna Palestrinova dela, lahko veruje, da dela niso človeška, ampak nebeška.

Akoravno ni pravila brez izjeme, se vendar lahko reče, da homofonno petje je sploh lahko, polifonno pa težko, in to v dvojem pomenu: gledé izpeljave in gledé umetniške vrednosti. Izjeme so sicer tudi tukaj, pa naši pevski zbori so tako na homofonno glasbo navajeni, da jim dela polifonija prav veliko preglavico. Enako je tudi z ljudstvom, ki je le homofonije vajeno; vzvišena polifonija mu ne ugaja.

Tudi v homofonni glasbi se dobijo lepe in veličastne skladbe, ki so velikokrat prostemu ljudstvu bolj razumljive in za pevce laže izpeljive. Oba načina stavita v dosego svojega namena enak pogoj na učitelje in pevce in ta je: dobra izpeljava. Ta je glavna potreba, da doseže petje svoj namen. Slabo petje je nekaj gujusnega, kar skrni tempelj božji, ki je za sveta opravila in da pobožnost budi. Slabo petje mesto da bi srca in um blažilo, človeka le jezi in muči. To naj naši pevski zbori pomislijo, potem bodo z večjo resnobo in voljnostjo svojo nalogo splovali. Petje je neovergljivo sredstvo, ki človeka blaži; pa za nas katoličane je cerkveno petje še večjega pomena, ker služi v povelečevanje službe božje in cerkvenih obredov. Sploh velja cerkveno petje Najvišjemu. Kolika dolžnost tedaj za pevce, da svojo nalogo vestno splojujejo. Naši pevski zbori bi morali v cerkvi svoje najboljše petje podajati. To dosežejo pa 1. z dobro izbiro skladbe. 2. z natančnim učenjem in izbranega. 3. s skerbim prodavanjem.

Kar se tiče prve točke, naj naši pevovodje od začetka le take skladbe učé, ki moči pevskega zbora ne presejajo in preveč ne trudijo. Pevci morajo spoznati, da reforma cerkvene glasbe ni le potrebna, ampak tudi mogoča in celo zelo lahka. Ako morejo pevci z malim trudom kako glasbo dobro predavati, jih bo to zelo veselilo ter bodo z vedno večjo marljivostjo se učili. Ako se jim težke skladbe podajejo, katerim niso kos, jih to ostraši, da izgubijo s časom veselje do petja. Tudi ljudstvo ne praša, koliko časa ste se to ali ono mašo učili, ampak le pravi, da to je bilo lepo, ono pa dolgočasno, kar se žalibog pogosto zgodi, ako hočejo pevski zbori prehitro preiti iz homofonije v veličastno polifonijo, v kateri niso še dosti izurjeni. Tudi ni prav, ako bi hoteli hitro cer-

ški fantje najeli si je, ako so sploh hoteli dati služka komu. Čemu bi se prezirali domačini, ter tujcem dajal kruh, kateri niti našega rodu niso ter imajo ob vsacej družej priliki za nas le zaničljiv smeh in psovke? To se pravi še otrditi naše nasprotnike ter pohvaliti je radi njihovega mrzlega obnašanja nasproti nam. Da ni tukaj na pravem mestu povračati hudo z dobrim, mi bo rad pritrldil vsakdo. To mi je bilo omeniti o onem plesu. Dostaviti pa moram, da niso samo gradiški fantje krivi v tem smislu, marveč sploh (menda brez nobene častne izjeme) fantje cele goriške okolice, kateri oznanjujejo svoje plesse s samimi vlaškimi prilipki (plakati). Tudi oni se sramujejo pokazati pred svetom, kateri je pravi njihov materni jezik, o čemur se lahko prepriča vsakdo, kdor je v Gorici, vsako nedeljo. To ne gre in ne sme biti, ta je velika razvada. Razvade se pa morajo odpraviti. Tedaj fantje vzdržite se in ne upirajte se po nepotrebnem pri enacih priložnostih z blaženo vlačino, saj se vam vsiljuje uže tako kar skozi okna v hišo.

J. M.

Gradno, 21. maja. O javnih ljudskih šolah je „Soča“ že mnogo dopisov objavila, zlasti zadnji čas; smem se toraj ujadati, da bode tudi tem vrsticam v javnost pomagala, ki goveré o nenavadnih razmerah naše ljudske šole.

Včeraj po sv. maši se je bil zbral naš krajni šolski svet k posvetovanju; na dnevni red je prišla 1. pritožba g. učitelja o slabem obiskovanju šole, 2. zahtevanje g. učitelja, naj krajni šolski svet sklene, da mora cerkvenik brezplačno v šolo zvoniti.

Gledé prve točke je obveljal nasvet, stariše zamudnikov pograjati sicer, pa ne jih priporočati v kaznen, ker je le delo zadrževalo otroke. Pri drugi točki je bilo priznauo in sklenjeno:

1. da je zvonjenje za šolo neobhodno potrebno, ker so vasi raztrošene;
2. da g. učitelj ne sme otrok kaznovati, če šolo zamudijo, dokler se ne bode v šolo zvonilo;
3. da nima niti krajni niti okrajni šolski svet oblasti, cerkvenika siliti, da bi moral brezplačno v šolo zvoniti, kakor ne moreta siliti, da bi moral kdo brezplačno šolo pometati in peč kuriti;
4. da ima okrajni šolski svet dolžnost, iz svojega zaloga, v kateri tudi Gradenci denarje vsipljejo, plačevati cerkveniku za zvonjenje v šolo naprašanih 5 gld. na leto, da ne ostane šola prazna. Do zdaj ni hotel okrajni šolski svet plačila dati.

Ali mar hoče okr. šol. svet, da bode g. učitelj sam hodil iz Višnjevka v Gradno zvoniti? —

Iz Bolca, 15. maja. Uže v nekaterih številkah si draga „Soča“ prinesla vest, da je g. Aleksander Rozman, bivši c. k. okr. sodnik v Bolci, postal c. k. notar ter odprl svoje pisarnico.

Notarski red priznava raznim narodnostim vse pravice, ki jim grede po naravni in državni postavi. Ker je g. notar prisegel na postave, se pač ni bati, da bi ne spoštoval slovenskega jezika v svojej pisarnici. Bog daj srečen začetek. Prvo slovensko pismo je težko, drugo je laže in tretje že lahko. Dobra volja premaga vse težave. Tako si govorila, draga „So-

kveno petje reformirati, t. j. preskočiti od slabega teatralnega in nedostojnega petja do pravega resnega cerkvenega petja. Počasi moramo začeti, da se lju dstvo temu privadi.

V ta namen so prav primerne skladbe P. A. Hribarja, ki so sploh prav lahke. Tudi „Cerkv. Glasbenik“ prinaša prav primerne kompozicije. Le žalibog, da je ta list pri naših pevskih zborih skoraj nepoznan. Tukaj naj bo tudi omenjeno, da je živa potreba in dolžnost, da cerkveni predstojniki skrbijo za dobre skladbe ter da napravijo lastno zbirko. „Cerkv. Glasbenik“ bi se ne smel pri nobenej cerkvi pogrešati.

Druga potreba je točno učenje izbranega. O tej točki bi se dalo veliko pisati z ozirom na naše pevce. Pevovodja se trudi in muči, a nekteri pevci so tako nemarni, ako da mislijo par not zadenejo, da že znajo vse dobro, ter izostajajo od vaj. Privajah na vse kaj drugega mislijo, ko na petje; mesto da bi pevovodjo podpirali, ga le mučijo. Z eno besedo, manjka prava disciplina.

Tretji pogoj je dobro in natančno predavanje v cerkvi. Ako sta prva dva pogoja izvršena, ne bo predavanje težko. Pri tem je sveta dolžnost pevcev, da na petje mislijo in na dirigenta pazijo; pripravljani morajo biti zmiraj, ne pa vsi razmišljeni, kar se velikokrat po naših cerkvah godi. Pevci se med seboj pogovarjajo, ko je pa treba začeti, ne vedó, kje imajo note, ne kaj se ima peti. Slavni Witt pravi: jaz sodim pevске zbere po njih vedenji in disciplini. Ako se lepo, pobožno vede, pazljivo na vodjo gleda, bo tak zbor s šibkimi močmi veliko dosegel, nasprotno pa ne doseže tudi dobro izurjen zbor pri razmišljenosti in nepazljivosti nikakega posebnega uspeha.

ča“ nam prav in srca, ter nas spodbujala, držati se pravice, katere nam dajejo temeljne postave.

Akoravno živimo pod vladu Taaffejevo, ki hoče biti vsem narodnostim v ljubi Avstriji pravična, nismo pričakovali dobrega od našega notarja in se nismo varali. Čujte in strmite nad tem kar vam povem. Gospod notar ima od kompetentne više oblasti nalog, uradovati v slovenske in Bolci samo nemški in italijanski. Njegov uradni pečat je tudi res le v teh dveh jezikih. Ali ni to narobe svet? Slovenski kraj, pa nemško in laško uradovanje; kje je logika? Tako ravnanje bije v obraz vsakemu rodoljubnemu čutu.

Ali se misli tudi v hribih začeti poitalijančevati? Mogoče; a komu na ljubo in dobiček? Na vsej smo; a to ne bode šlo tako lahko. Ostati hočemo, kar smo: verni Slovenci pod ljubo in mogočno Avstrijo, katero vladajo Habsburžani. Tako je, in ni drugače. Pride čas, ko se bo spoznalo, da nasprotniki slovenskega jezika in slovenskega naroda delajo v svoji zaslepljenosti na škoto slavne naše države. Ta zaslepljenost je graje vredna, ker s nahaja pri onih, ki bi morali videti, pa ne vidijo.

Iz Brd, 15. maja. Blizu laške meje, v fojanskem vikarjatu, stoji na prijaznem griču cerkev sv. Duha. Tukaj je vsako leto na prvi binkoštni praznik lep shod, če vreme ne nagaja. Tudi letos je bil ta shod lep, krasen. Ne morem se zdržati, da bi ne pohvalil izglednega vedenja slovenskih Bricev pri dolgem sprevedu iz fojanske cerkve do sv. Duha, ktere ga so se udeležili tudi veterani. Veseli me, da se Brice v tako obilnem številu shajajo pri sv. Duhu, ki je že davno razglasil svojo božjo postavo o enakopravnosti vseh jezikov. Tako je prav, le shajajte se pri sv. Duhu, zahvaljujte se mu za dano postavo, za sankcionirano enakopravnost vseh narodov, in prosite ga, naj nasprotnikom enakopravnosti razsvetli um, da spoznao nepostavnost in zlobnost svojega nasprotovanja ter se udajo volji Najvišega!

K obedu je bil povabljen poleg duhovščine, župana, ključarja in pevcev tudi g. sodnik iz Kormina. Govorilo se je tudi o sodnji v Brdih. Tu ni bil ujednen nasproten tej novi sodnji in g. sodnika je stalo dovolj, opravičiti svoje postopanje. Povedal nam je, kako se je izlegla ova govorica o 12 tisočih, katere bo stala Brice briska sodnija. Zdi se, da ga je dotični izprašaneec krivo razumel in krivo razglasil. G. sodnik je bil nesrečen s svojimi izprašanci. Nadjamo se, da bodo na Dunaji bolj srečni.

Iz Komna, 23. maja. — Radostnim srcem vam poročam, da 11. t. m. se je otvorila pri nas brzovajna postaja. Prva naša prošnja za to koristno napravo bila je odbita. Napravi so se upirali celo nekateri občani. Bog jim tega ne šteje v greh, ker najbrže niso poznali, kako so sebi v škodo kljubovali. Naš občespoštovani gospod župan se ni dal ostrašiti, ampak je prošnjo ponovil in je prosil našega državnega poslance, da bi na Dunaji za nas kaj storil. Koj potem je bila postaja dovoljena. Iz hvaležnosti za to je poslalo županstvo prvi telegram v slovenskem jeziku dr. Tonkliju na Dunaj, ki se tako le glasi: „Ker danes obhajamo otvor telegrafične postaje, se hvaležno spominjamo, da nam je prizadetje Vaše k temu veliko pripomoglo. Visokodušnosti vaše se torej najtopleje zahvaljujemo ter prosimo, da bi blagovolili v dokaz naše udane hvaležnosti, globokega priznanja in velike ocene do Vaše osebe sprejeti od tu prvi slovenski telegram. Županstvo“. Temu naj dodam, da g. Dominik Gaspari, tukajšnji veleposestnik, je postavil na svoje stroške vse kole od Nabrežine do Komna. Slava gospodom, ki so nam pripomogli k taki napravi.

Prav tisti dan so bili zbrani v Komnu župani našega okraja in so govorili med drugim tudi o bodočih volitvah v deželni zbor. Vsi razun enega so se izrekli, da hočejo voliti neodvisnega moza, ki ima uro doma v svoji sobi, kateremu ni treba hoditi vsak trenotek v Trst. Tako je prav. Naša poslanca naj imata glavó in srce na pravem mestu; potem se jih ne bojimo, tudi ako bi imela — črno suknjo. Prilivci vlade naj iščejo hvale in zaupanja v Trstu; narod zaupa tistim, ki so zanj, ne pa tistim, ki se klanjajo, kjer ni treba. Če že hočemo imeti duhovna, je bolje, da imamo za poslanca duhovna pravega Boga, ko duhovna tržaškega solca.

Veterani so imeli 20. t. m. pri nas zbor. Navzoči so bili tudi major Catinelli in grof Lanthieri. Živila!

Iz Trsta, 16. maja. — Bil sem 14. t. m. po svojih opravilih doma v tolnajski okolici. Da bi gotovo mogel s pošto peljati se v Gorico, sem precej v jutro kupil vozni list na tolnajski pošti, dasi odide poštni voz še le točno (?) ob 6. uri zvečer iz Tolmina v Gorico. Da bi ne zamudil voza, potrduil sem se uže 25 minut pred časom na pošto. Vprašajočemu se li brzo odpeljem, povedali so mi na pošti, da je pošta uže odšla pred 10 minutami, toraj celih 35 minut prej, nego je določeno. V skrbéh, kako dospem

do časa v Trst, kamor meje klicala služba, uprašam, če bi jo mogel doteči, na kar so mi rekli, da ne. Imel sem vrečico blaga saboj. Dal sem ga spremeljevalcu, naj ga odnese domov, sam pa sem se spustil v tek v Volčane z nado, da dojdem poštni voz. V Volče sem pritekel v 20 minutah, a poštar mi pove, da je pošta uže odšla in da je prišla tje 10 minut prej, ko po navadi.

Kaj mi je bilo storiti? V Trst sem moral priti o pravem času zaradi službe; najel sem si za drag denar v gostilnici konja in hitro sem zdirjal za poštnim vozom, da bi ga dohitel. Res četrt ure pred Kanalom dojdemo pošto. Poprašal sem poštnega kočijaža, zakaj je odšel pred določeno uro; porogljivo mi odgovori: ali mislite, da je pošta samo za vas tukaj. Jaz sem ga podučil, da kadar ni na pošti nobenega potnika, mora poštar oditi po predpisu ob 6. uri; če je pa le eu potnik, mora pošta še 5 minut počakati in da potem še le sme oditi brez odgovornosti.

V Kanal dospévši pritožil sem se pri tamošnjem poštarji, ker poštni voznik ni hotel priznati svoje krivice in moje škode. Tudi ni hotel povrniti stroškov za privatnega voznika in voznega listka ni hotel nazaj vzeti, da bi mi povrnil dotično svoto, s katero bi bil privatnega voznika plačal. Kanalski poštar vzel je stvar na protokol, in dal sem mu svoje ime, da reši to zadevo. Dobro, da sem imel še dovolj denara pri sebi, drugače bi bil moral tisti večer v Tolminu ostati, dasi sem moral biti v torek zajutra uže v službi v Trstu. Priporočam slavnemu poštnemu vodstvu v Trstu, da bi se takim neprilikam v okom prišlo.

ANTON TAGLIAT
Via Santa Katarina št. 5,
pri M. Novak-u.

Z Dunaja, 17. maja. — Če je kaka slovenska občina v okolici goriški, ki je zaostala bodisi v narodnem bodisi v drugem oziru, sme se to trditi pred vsem o onih vaseh in krajih na desnem bregu Soče, ki segajo od Soče do števerjanskega zvonika in od železničnega mosta pri Ločniku do Gore sv. Valentina. Tu spi slovenski duh trdo spanje pravičnih in spi še vedno marsikdo, ki bi mogel in moral pomagati ubogemu ljudstvu ter ubraniti, da vendar dušno ne propade. Drugikrat hočem o tem več spregovoriti, danes mi je nekaj drugega na srci.

Obračam se danes do slavaega županstva v Podgori z ujudnim prašanjem, mu je li znano, kako vestno opravlja svojo službo občinski sluga ali pismonoša g. K.? In če mu je znano, kaj misli ukreniti, da bo v občini več reda? Nečeljen je omenjati sluga za Podgoro, Pevme, Oslavje, Podsaolin; to je res nekoliko preveč opravila jedni o ebi, sosebno ker so vasi oddaljene druga od druge; zato mu ne zamerimo, če se ne izvršijo vsi službeni opravki tako točno, kakor bi morali biti. A kar je preveč, je pa preveč. Tega občani vendar ne morejo trpeti, da romaio naznanila in pisma več dni, cel teden, po jeden mesec, da celo po več mesecev od goriske pošte do Pevme. Mnogokrat romajo celo večnost, ker se poizgubijo v torbi občinskega sluga. Še priporočenega (rekomandanega) lista ne dobi adresat, ako ni slučajno izvedel, da ga ima pričakovati, ter ako ne praša in praša po njem nemanrega slugo! Potem je treba še reklamacije, stroškov, potij in potrate časa od obeh stranij; slednjič pride pismo po dveh mesecih v roko odresatovo.

Dva meseca torej rabi priporočeno pismo od Dunaja do Pevme, mej tem ko pride iz Pevme do Dunaja v jednem dnevu! In to se ne zgodi le enkrat, ampak žalibog navadno. Koliko vrednost lahko ima pismo! Mnogokrat je odvisna cela prihodnost človekova le od jednega dueva, da pride pismo o pravem času do namenjenega mesta, da se ne izgubi itd. Če je torej občinski sluga tako malomaren v izvrševanju svojih dolžnostij, koliko škode lahko napravi posamezni osebi, ali v kakem drugem slučaju celi občini!

Županstvo naj skrbi za red in blagor občanov; take neprilichnosti so občini v škodo, so gnjusne smeti, katere je treba pomesti. Omelo.

Politični pregled.

V petek 18. t. m. je imela gosposka zbornica zadnjo sejo, v kateri je sprejela celo vrsto postavnih načrtov in predlogov, katere je bila že zbornica poslancev preresetala; potem je volila zastopnike v delegacije. Po volitvah je izjavil grof Taaffe, da je po volji Njegovega Veličanstva državni zbor odložen.

Kar smo dolgo pričakovali, da bo namreč češki deželni zbor razpuščen, se je vendar zgodilo. Dunajska „Wiener Zeitung“ od dne 22. t. m. prinesla je cesarski patent, s katerim se ta vesela novica objavlja, in naznanja, da je novovoljeni zbor sklican na dne 5. julija. Ustavoverci so bili na to deloma že pripravljene; a

pri vsem tem jih je zelo zbolelo, ko so videli črno na belem, da je konec njihovemu brezozirnemu gospodovanju v češkem deželnem zboru. Tudi v tem deželnem zboru je imela tretjina nemškega prebivalstva večino nad dvema tretjinama Čehov, kakor v krajskem zboru, kjer je gospodovala nemškutarstva večina, dasi je na Kranjskem le 5% Nemcev. Da je tem krivičnim večinam v obeh deželnih zbora za vselej odklenkalo, ni dvoma; to pripoznavajo ustavo-verski listi sami. Gledé prevrata v prvem deželnem zboru jadikuje glavno glasilo ustavoversko tako-le: „V prvič od časov fundamentalnih člankov snide se dne 5. julija v Pragi zopet deželni zbor s češko večino. O premembi po razpustu tega deželnega zbora se Nemci v Češkem ne smejo motiti. Oni, ki so imeli 11 let večino v deželnem zboru, skrčijo se v manjšino kake sedemdesetorice in bodo v deželnem odboru zastopani, ako se jim posreči obdržati večino v skupini mest, morebiti le po dveh poslancih.“ Čas je, skrajni čas, da se usravovercem izpulijo iz rok vajeti na Češkem, kakor na Kranjskem, kjer so brezsrčno in brezozirno gospodovali.

Na Češkem so razpisane volitve na dan 28. junija za kmečke občine, 30. junija za mesta in trge, 2. julija za trgovinsko zbornico in 3. julija za veleposestvo.

Med Hrvati in Magjari je vprašanje gledé mesta Reke zmiraj še nerešeno. Po naravni postavi pripada Reka Hrvatskeji, a Magjari zahtevajo Reko za se, ker menijo, da brez morske luke ne morejo živeti, ko bi si jo morali tudi krivičnem pótom pridobiti. Da bi se vendar enkrat tudi to prašanje rešilo, odposlali so Hrvatje posebno deputacijo k posvetovanju o tej zadevi, katerega so se udeležili tudi ogrski ministerski predsednik Tisza, ministra Bedeković in Orczy ter reški glavar Geza Szapary. Malo upanja je, da se prašanje uspešno reši.

Oči cele Evrope so sedaj obrnene v staroslavno Moskvo, kjer so že pričele svečanosti kronanja carja Aleksandra III. Dne 22. t. m. ob 6. uri zvečer bil je slovesni vhod carja in carice skozi brezštevilno množico med nepopisljivim navdušenjem. Mesto samo nareja v svoji praznični obleki po vseh poročilih nepopisljivo krasen vtis. Ob 5 kilometrov dolgem potu od Petrove palače do Kremla, koder se pomika spreved, vihra brez števila zastav v carskih in ruskih barvah. Vsa poslopja, okna, šotori navlaš za to svečanost nastavljeni, cerkve in zvoniki so na najkrasnejši način ozaljšani; pogled na mesto je velikansk. Gnječa je tolika, da je redno občenje nemogoče; pri vsem tem se je vhod redno vršil in ni bilo nikjer najmanjšega nereda. Ob 8. uri zvečer začela se je razsvetljava mesta, ki je bila edina te vrste in je naredila čaroben vtis. Celo mesto je razsvetljeno kot po dnevu; velike podobe carja in carice, napis: „Bože cara hrani“, vse električno razsvetljeno, vrstijo se z ognjometi in vsakovrstnimi ametnimi ognji. Posebno pa je razgled iz najvišjega stolpa „Ivan Veliki“ nepopisljiv, velikansk.

23. t. m. dospel je tje nadvojvoda Karol Ludvik s svojo soprogo Marijo Terezijo in je bil na kolodvoru slovesno sprejet. Kmalu po dohodu v svoje stanovanje obiskala sta car in carica visokega gosta, brata našega cesarja.

V italijanski zbornici v Rimu je ministerski predsednik Depretis ostro odbijal napade nasprotnikov gledé vnanje in notranje vladne politike in je dobil s 348 glasovi proti 29 zapupnico gledé svoje politike in zveze z Avstrijo in Nemčijo. Pri vsem tem je nastala ministerska kriza, ker se mišljenje dveh ministrov ne strinja več s predsednikovim. Depretis je dal kralju svojo odpoved, a dobil je takoj nalog, naj novo ministerstvo sestavi. Vsled tega ne bo zbornica poslovala do 30. t. m.

Domače stvari.

Procesijska sv. R. Telesa vršila se je včeraj v Gorici prav slovesno. Udeležili so se je vsi javni zavodi in obilno ljudstva; cesarski uradniki so bili

navzoči v uradni opravi, mestni župan z barvanim solčnikom. Gledalcev je bilo po celem potu veliko; red se nikjer ni motil. Na Travniku so bili nastavljeni vojaki z oficirji na čelu.

Popoldne je bila procesijska na Kostanjevici, pri kateri je bilo pričujočega prav veliko gospode in ljudstva iz mesta. Veterani so z godbo in zastavo ter obilno udeležitvijo poveljevali slovesni spreved. Ubavno zvonjenje, lastno le frančiškonom, in pokanje možnarjev se je daleč razlegalo ter oznanjalo lepo svečanost.

Pri dobrodelni besedi 29. aprila katero je priredila slov. čitalnica v Gorici v prid otroških vrtov, dobilo se je čistega dohodka 160 gld. Vsled sklepa pri odborovi seji dne 10. maja se izroči navedena svota društvu „Sloga.“ Slava čitalnici, ki uspešno deluje za napredek in omiko!

„Goriška ljudska posojilnica“ je vpisana pri okrožni sodnji in začne svoje delovanje s 1. junijem. Njen predsednik dr. Nikolaj Tonkli je bil ta teden v Ljubljani, da si je ogledal notranjo upravo ljubljanske posojilnice. Zarad včerajšnjega praznika ni nam bilo mogoče priobčiti pravil v današnjem listu. Prihodnjč jij prinesemo.

Vrtnarica za slovenski otroški vrt v Gorici se je oglasila in „Neue freie Presse“ ne bo mogla več svetu naznanjati, da smo v zadregi zavoljo nje. Zdaj pojde nekaj časa na Dunaj ali v Gradec, da se dalje izobrazijo v ondašnjih otroških vrtilih.

Z ozirom na volitve v deželni zbor, ki se bodo vršile prihodnji mesec, sestavljen je v Gorici ožji volilni odbor, ki pripravlja pot pomnoženemu ali širjemu odboru. V pomnoženi odbor so izbrani veljavni možje iz cele dežele, katerim je naročeno, da pozvedujejo v svojih okrajih želje in mnenja ljudstva. Ko opravijo svojo nalogo, bodo vabljeni v Gorico, da po skupnem posvetovanju postavijo kandidate za deželni zbor.

Imenovanja. C. k. okrajni sodnik v Vodnjanu Matej Trnovac pride kot tak v Sezano, c. k. okr. sodnik v Tolminu Pavel Unterkircher kot tajnik višje sodnije v Trstu, c. k. sodnijski pristav Karol Fiegl kot tak k c. k. okrožni sodnji v Gorici, c. k. pristav okrajne sodnije v Korminu Jožef Dillen kot c. k. sodnik v Krk (Veglija), c. k. pristav v Trzinu Franc Licen postal je okrajni sodnik na sedanjem mestu.

Za volitev v goriško starešinstvo je bilo oddanih v III. razredu 212 glasov; voljena sta Anton Batistič, mlinar, in Franc Zoratti, mestni kaplan, z 211 in 171 glasovi. V II. razredu je bilo oddanih 123 glasov; voljeni so Ivan Bosizio, vladni svetovalec v pokoji, dr. Dellabona, notar, in Jožef Bramo, trgovec; z 99, 98 in 97 glasovi. V I. razredu so oddali 85 glasov, katerih so dobili vsak 82 dr. Nardini, odvetnik, dr. Seitz, trgovec, in dr. Verzegnassi odvetnik. Volitve so bile mirne, ker voditelji so v porazumljenji med seboj postavili kandidate.

Umrl je včeraj 24. t. m. Štefan Gorjup, bivši dekan v Višku, od pretekle jeseni v pokoji v Gorici, brat znanih sodnijskih svetovalcev Gorjupov iz Vrha pri Kanalu v 60. letu starosti za mrtudom.

Jožef Komavec, rodome Solkanec, brat pevmškega g. učitelja, učitelj in občinski tajnik v Štandreži pri Gorici, je umrl včeraj ob 3 urah zajutra po kratki bolezni — v soboto je bil še v šoli — v 45. letu starosti za pljučnico. Občina štandrežka je izgubila v njem izvrstnega učitelja in izglednega tajnika, ki je opravljal svojo službo v popolno zadovoljnost viših uradov. Lahka mu zemljica!

Oznanilo. Pri sv. Roku v Gorici se je postavno vpeljala bratovščina Matere Božje sv. Rožnega venca in se je pričela včeraj s slovesno tridnevno slededem redu: 1. Včeraj ob 3 popoldne blagoslovljenje podobe Matere Božje sv. Rožnega venca, potem pridiga v furlanskem jeziku, sledjoč blagoslov s sv. R. Tel. 2. Danes, v petek, zjutraj ob 5^{1/2} sv. maša z izpost. presv. Rešnjim Telesom, potem slovenska pridiga; zvečer ob 7^{1/2} se pojejo Marijine pesmi, se molí 1 del Rožn. venca, potem furlanska pridiga, in blagoslov z Najsvetejšim. V soboto, kakor v petek. 4. V nedeljo zjutraj ob 5^{1/2} sv. maša z blagoslovom, potem slovenska pridiga. Ob 9 slovesna sv. maša. Popoldne ob 3 petje, sv. Rožni venec s pridigo, potem blagoslov in zahvalna pesem „Te Deum.“ V bratovščino zamore vstopiti vsak verni kristijan, tako iz mesta, kakor iz drugih krajev.

Pogreb knezoškofa Vidmarja bil je v Kranji pretekli ponedeljek prav slovesen. Navzoči so bili trije škofi: ljubljanski mariborski, in graški. Iz Ljubljane so bili navzoči deželni predseenik baron Winkler, deželni glavar grof Thuru, prošt Jarec in v kanoniki, iz Gorice kanonika mons. Bensa in Kofol, iz Trta dr. Šust, korar Šterk in drugi gospodje. Cerkevna slovesnost je trajala od 9. ure do poludne.

G. Jožef Devetak, župan tolminski, je prosil, da bi mu dali glavno zalogo tobaka v Tolminu.

„Slovenski jez“ v Brdih bo imel svoj redni občni zbor 4. nedeljo po Binkoštih (dne 10. junija) ob 5. uri popoldne v Biljani. Položi se račun in izvoli se nov odbor. To je važna reč; naj se toraj vsi društveniki, kleri plačajo 1 gl. 20 kr. letnine, vdelež občnega zbora, h kateremu uljudno vabi. Odbor.

Kompetentna oblast je dala g. Rozmanu, notarju v Bolci nalog, naj piše v svojem uradu le nemški ali italijanski. Tako poroča dopisnik iz Bolca v današnjem listu. — Od druge strani vemo, da „kompetentna oblast“ je dala nalog neki c. k. okrajni sodnji na slovenskem Goriškem, naj spisuje zemljiške knjige le v nemškem jeziku in da bi se spisovanje koj ustavilo, ako bi se vršilo v slovenskem jeziku. Ali je našemu državnemu poslancu znana ta zadeva in ali je prašal ministra pravosodja, kako je s to rečjo? Čudne reči!

Tabor v Istri bode dne 3. junija — pri lepem vremenu — in sicer v Brezovici, farnej vasi gornje Istre. Istrski Slovani so se začeli vzbujati in društvo „Edincst“ v Trstu jih hoče podpirati. Da bode pa tabor imel več veljavo, želeli bi bilo, da bi se tudi bližnji goriški Slovenci, posebno Kraševci, tabora v obilnem številu udeležili ter s tem pokazali bratovsko ljubezen do še tužnih Istranov. Posebno društva naj bi bila dobro zastopana.

Brezoviška čitalnica.

„Književna zgodovina Slovenskega Štajerja,“ spisal Ivan Macun, profesor v Gradcu (Leohartgasse, 8), prišla je na svetlo in obsega VII in 181 strani ter stane 1 gld., po pošti 1 gl. 5 kr. Knjiga je posvečena dr. Miklošiču o priliki njegove sedemdesetletnice.

Abecednik za slovenske ljudske šole, katerega je sestavil Andrej Praprotnik, načučitelj in ravnatelj I. mestni peterorazredni deški ljudski šoli v Ljubljani, prišel je to dni na svetlo v založbi knjigarja Matije Gerberja, a tiskal ga je Henrik Mercy v Pragi. Ta abecednik je sestavljen po pisalno-bralni metodi tako, da se učenec v lehkih oblikah priuč vsega, česar mu je prvo šolsko leto vedeti treba, da si pridobi podlogo za daljni napredek. Ministerstvo je odobrilo ta „Abecednik“ za rabo v slovenskih šolah. Obsega 80 strani in velja v platnem hrbtu 20 kr. Ta abecednik se odlikuje v tem, da ima pri vsaki črki primerno tvarino, da se borila kratka, primerna otroškemu umu in v kratkih stavkih pisana.

Občna zgodovina. Spisal in založil Janez Jesenko. Prvi del: Stari vek. Drugi popravljeni natis. Cena 55 kr. V Ljubljani. Natisnila „Narodna Tiskarna“ 1883. Ta ravnokar dotiskana, 133 strani obsežna knjiga nam je posebno dobro došla, ker je prva izdava že razprodana in nam je drugi popravljeni natis živa potreba. Jesenko je kot strokovnjak na posebno dobrem glasu; po njem izdane šolske in druge knjige so slovenskim razumnikom tako dobro znane, njegova pisava in razdelitev gradiva tako priljubljena, da bi bilo odveč, o tej novej knjigi govoriti obširneje. Jesenkovo delo se samo dovolj hvali.

Popravek. G. Miha Komel, učitelj na pripravljalnici, ne pojde s koncem tekočega šolskega leta v stalni pokoj, kakor smo pisali v zadnji številki, ampak bo učil še eno leto na c. k. državni deški šoli v Gorici, da dopolni svoja službena leta. Premeščen bo zato, da dobijo primeren prostor g. Klančniku iz Trsta.

Samo 10 g. 75 k.

popolna obleka iz mešanine (Stoff).

Samo 8 gl. 50 k.

moderna povrhna suknja.

Samo 3 gld.

hlače iz mešanine.

Samo 5 gl. 50 k.

popolna obleka iz platna
v zalogi obleke za gospode

Ignacija Steiner-ja v Gorici,

nasproti nadškofjski palači.

Obleka za otroke vsake starosti, zaloga mešanin, vsakovrstnih domačih in tujih izdelkov, lastna šivarnica, dela se po meri hitro, fino in trdno.

Nepremočljivi plašči, ponočne suknje, lovske suknje, perilo za gospode, zavrtniki, plašči za gospe posebno priporočeni.

! Dalnogled !

(Nov optični orod za v žep.)

za pohajče, gorske prebivalce, in na deželi itd.

kaže na 3-4 ure dalje čisto in razločno.

Ta novo iznajdeni dalnogled obstoji iz 2 optičnih leč, ki se dajo pripet na katero koli paličo itd. in so razmeroma veliko večega uspeha ko navadni dalnogledi, zato so si pridobili splešno hvale in so priporočila vredni posebnost za izlete na deželo itd.

Dalnogled (z oblačilom) za v žep gl. 1.25, finiji gl. 1.75, najfiniji z večimi optičnimi lečami 2.50.
Težomer, gotov in zanesljiv kazalec vremena gl. 2. — najfinije izdelan, v popolnoma novi, krasni opravi gl. 2.75.

Vinomer (aracometer), s katerim se hitro spozna, ali je vino boljše ali slabše vrste, 90 kr.—

Mlekomer. Novi, patentirani orod za pregledavanje mleka, kako je, gl. 1.75.

Gorkomer [nove iznajdbe] za kopeli, za toplje in mrzle posebno za otročje kopeli 75 kr. do gl. 1.50.

Mali izjemno fini povečalniki za v žep z odlično rabljivostjo po 45 kr., 75 kr., večji po 3 gl. do 4.50, 6.50.

Mali parniki na vreteno, popolno dobro izvršeni, premakljivi s parom, da so lahko vozijo v kateri koli vodi gl. 3.50 do 6.12.

Op. Poduk o rabi se pridene brezplačno vsakemu kosu.

Razpodaljcem v veliki meri se pustijo tovarne cene.

Pošiljatve proti poštnemu povzetju „se dobivajo le neposredno“ od

Klingl & Baumann na Dunaji, Tegethofstrasse, št. 3.

Novi, ilustrovani ceniki s čez 200 krasnimi ilustracijami „največih novostij“ se pošljejo proti poslanim 15 kr. [v markah] „prosti poštnine“

I. B. Purger

v Groedenu

v Tirolih se priporočuje častiti duhovščini in cerkvenim predtojniki za napravo cerkvenih in domačih altarjev ter tabernakelnov v vsakem slogu. Ima mnogo velikih fotografij, katere pošilja na ogled in izbiro onim, ki za to prašajo.

Tudi izdolbene križeve pote z okvirji v vsakršnem slogu in božične jaslice izdeluje po katerikoli meri in načrtu. Posebno priporoča večje cerkvene jaslice, ki se devajo na altar in so lepo prevlečene. Proračune pošilja brezplačno. Podobe in načrte pa prosi nazaj, ko se ponudba ne spejme. Za lepo izpeljavo daje poročstvo.

SPRIČEVALO.

Blagorodnemu gospodu I. B. Purger-ju, v Groedenu v Tirolih.

S srčno radostjo Vam raznanjam, da smo z Vašim Kristusom, ki ste nam ga poslali za misijonski križ, splošno zadovoljni. Kristus je tako lep, da bi služil v kinč tudi najlepši cerkvi, in žal nam, je da ga nimamo v cerkvi, namesto da ga imamo na prostem. Zato je bil za pošiljatev prav primeren in nikomur se ni bati, da bi se Vaše blago s pošiljanjem pokvarilo. Firma I. B. Purger v Groedenu v Tirolih naj bo s tem vsem topljo priporočena.

Antisenhofen, Gorenja Avstrija, Innkreis, oktobra 1882. Anton Schwenter, kooperator.

TISKANE OLJNE PODOBE, okvirji in ogledala

se kopijo ceno in dobro le neposredno v tovarni

Gustav-a Kerstan-a, na Dunaji, II. Körnergasse 1.

Zapiski in ceniki brezplačno in poštnine prosti.

Vaše blagorodje! Štejem si v svojo dolžnost, da se Vam zahvalim za mo'e ozdravljenje. Mnogo zdravnikov je bilo nad menoj že obupalo; tedaj sem se na zadnje zatekel k Vašemu dr. Rozovemu življensku balzamu in že po drugi steklenici sem se čutil popolnoma zdravega. Trpel sem namreč za želodčnim krčem in slabostjo, posebno glava me je bolela in omotica se mi je delala, in sicer tako hudo, da ni bilo ure v dnevu, da bi ne trpel na teh boleznih. Ko sem pa začel jemati Vaš dr. Rozov življenski balzam, se je bolečina koj zmanjšala in zdaj sem popolnoma zdrav in ušar. da se bolečina ne povrne, ker že 28 dni sem je prost. Dr. Rozov življenski balzam morem v resnici vsakemu najtopleje priporočati in ga tudi res priporočam vsem mojim znanecem, ki t pijo za enako boleznijo. Zahvaljujem se Vam prav srčno. Z največim spoštovanjem
Znojem (Znaim).

1

Miha Springer, zasebnik.

Temeljita pomoč vsem, ki so v želodci ali tebuhi bolni.

Ohranjenje zdravja

neslanja se večji del na čiščenje in snajenje sokrovce in krvi in na pospeševanje dobrega prebavljanja. Najboljše sredstvo za to je

dr. Roza življenski balzam.

Življenski balzam dr. Rozov ustreza popolnem vsem tem zahtevam: oživilja prebavljanje, nareja zdravo in čisto kri, da dobi zopet svojo prejšnjo moč in zdravje, odpravlja teško prebavljanje, gušus do jedi, kislo zdraganje, napetost, bljevanje, krč v želodci, zaslinenost, zlato žilo, preobteženje želodca z jedili itd., je gotovo in skušano domače sredstvo, ki se je v kratkem zaradi svoje izvrstne moči obče razširilo.

1 velika sklenica 1 gl., pol sklenice 50. kr.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštnemu povzetju.

SVARJENJE!

Da se izogne vsakdo neljubim pomotam, prosim vse p. n. gg. naročnike, naj zahtevajo povsod izrečno dr. Rozov življenski balzam iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi, kajti zapazil sem, da so naročniki na več krajih dobili zmes brez vse moči, ako so zahtevali samo življenski balzam, in ne izrečno dr. Rozovega življenskega balzama.

Pravi dr. Rozov življenski balzam

dobi se samo v glavni zalogi izdelovalca B. Fragner-ja, v lekarni „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecker der Spornergasse Nr. 205-3. — V GORICI: G. Cristofoletti, lekarničar; G. B. Pontoni, lekarničar; R. Kürner, lekarničar. V OGLEJ: Damaso d'Elia. — V TRSTU: P. Prendini, lekarničar; G. Foraboschi, lekarničar, J. Seravalle; Ed. de Leitenburg, lekarničar. — V ZAGREBU: C. Arazim, lekarničar.

Vse lekarne in večje trgovine z materijalnim blagom v Avstro-Ogerskeji imajo zalogo tega življenskega balzama.

TAM SE TUDI DOBI:

Pražko domače mazilo zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Ako se ženam prsa vnamejo, ali strdijo, pri bulah vsake vrste, pri torih, gnojnih tokih, pri črvu v prstu in pri nohtanji, pri zlozah, oteklinah, pri zmaščeni, pri morski [mrtvi] kosti. — Zaprto bule in oteklino se hitro ozdravijo; kjer pa ven teče, potegne mazilo v kratkem ves gnoj na-se, in rano ozdravi.

Skatljice se dobodo po 25 in 35 kr.

Balzam za uho.

Preiskovan in po mnogih poskusih kot najzanesljivejšo sredstvo znan odstrani naglušnost, po njem se dobi tudi popolno uže zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gl. n. v.

Francosko žganje s soljo

(Eau de vie de France) Franzbrantwein mit Salz

napravil pod nadzorstvom po izvirnem predpisu

iznajdnika Viljema Lee-ja

G. CRISTOFOLETTI

To zdravilo, katero sem jaz napravil, pomaga brz, prej kot katero drugo, proti zunanemu in notranjemu vnetju opeklinam in spekljam, proti novim napadom, naduhi, rakom, dristi, natoku krvi v glavo za obvarovanje zobov, proti otiski, dissenteriji, bolečinam, na obrazu, v ušesih, v glavi, zlati žili, urzlici, ozelkom, putiki, neprebavnosti, bolečinam na jetrih, na očeh, zastarelim ranam, vpičenju osnemu in mušičnemu skrnjaku, kurdeju, žovam in omotici.

Veliko spričeval imamo, ki potrjujejo moč tega izvrstnega zdravila.

V 70. letu svoje starosti sem si popolnem ozdravil prste na rokah s francoskim žganjem in soljo.

G. Senitsky, c. k. finančni komisar I. r.

Z Vašim francoskim žganjem s soljo sem dosegel najboljše vspehe, za katere se Vam neskončno zahvaljujem

Alojz Klobučar, župnik in dekan v pokoji.

Prodaja se v izvirnih boteljkah po 40 kr. samo pri G. Cristofoletti-ji, lekarju in c. k. dvornem priskrbniku v Gorici, na Travniku 14, pri škofiji.

Ljudi in blago spravlja

A M E R I K O

najbolje in najceneje

ARNOLD REIF, na Dunaji,

I. Kolewratring, Pestalozzigasse 1.

Št. 103/E

Oznanilo.

Ravnateljstvo zastavljavnice (Monte di pietà), vstanovljene po grofu Thurnu v Gorici naznanja, da bode dne 25. junija 1883. začela javna dražba (kant) nerešenih zastav I. četrtletja 1882, t. j. tistih, ki so bile zastavljene meseca januarja, februarja in marca 1882.

Ravnatelj: Lovisoni.

Izdelovalnica dežnikov,

katero sem imel 10 let v g. Venutti-jevi hiši v Raštelji, bo prenešana s 1. junijem v mojo lastno hišo v Raštelji h. št. 16. Zahvaljuje se slavnemu občinstvu za dosedanje zaupanje se priporočam prav uljudno tudi za daljno obiskovanje v čedno opravljenih prostorih.

Ivan Ferrario.

izdelovalec dežnikov.

Pasi kilovim

najnovije sestave, prav pripravni in trdni VLAČNI, BREZ SNETI, kakor tudi vsake vrste obveze, s pavji za človeka, angl. in franc. nogovice proti krču, najno ejsi pasovi za nosilce, vse rancelske priprave iz gumeo in vse potrebščine za bolnike.

O. NEUPERT, prej J. G. ZIEGER,

Dunaj, ustanovljeno l. 1873. kakor prej l. Graben 29, znotra v Trattnerhofu, Zaloga vseh pariških posebnostij. Razpošilja hitro in močič proti povzetju.

Oznanilo.

Dne 30. maja t. l. od 3. do 12. ure opoldan se odda delo po dražbi za obzidanje pokopališča in sezidanje nove mrtvašnice (kapele) na Lokvah za znesek od 750 gl. a. v.

Pogoji in narisi so vsakemu v pregled razpoloženi pri podpisnem na Trnovem in na Lokvah.

Županstvo Trnovo, dne 10. maja 1883.

Župar: JOŽEF RIJAVIC.